

Time: 2 Hrs.

Marks: 60

Q. 1 Answer any SIX of the following questions in 2-3 sentences.

[6Q*2M = 12]

1. What is a partnership at will?
2. Who is a *del credere* agent?
3. Define an unpaid seller?
4. State any two rights of an indemnity holder when sued?
5. State the difference between sale and agreement to sell.
6. What does the term “goods” include under the Sale of Goods Act, 1930?
7. What is liability of a partner for the acts of the firm?
8. Explain continuing guarantee with an example.
9. What is the effect of part delivery as per the Sale of Goods Act, 1930?
10. What is the extent of an agents authority?

Q. 2 Write a short note on any TWO of the following

[2Q*6M=12]

1. Rights of a Bailee.
2. Exceptions to caveat emptor.
3. Rights of a minor admitted to the benefits of the partnership.
4. Sub-agent.

Q. 3 Answer any TWO of the following situational problems

[2Q*6M= 12]

1. Deep and Mira enter into an agreement to start a partnership firm. They agree that profits of the firm shall be shared in 60:40 ratio, but Mira shall not liable for any loss or liability of the firm. They commence the business of partnership, without registration of the firm. Both Mira and Deep enter into contracts on behalf of the firm.

(I) Is there a partnership between Deep and Mira? Give reasons in support of your answer.

(II) Is it mandatory to register a firm? What is the effect non-registration of a partnership firm?

2. Aamir a 21 year old man appoints Salman, a 16 year old boy as his agent. Aamir is the owner of a ship and cargo, who authorises Salman to procure an insurance for 4,000 rupees on the ship. Salman procures a policy for 4,000 rupees on the ship and another one for the same amount for the cargo.

(I) Is the appointment of Salman as Aamir's agent valid? Give reasons in support of your answer.

(II) Is Aamir bound to pay the premium for the insurance policy of the ship and the cargo? Give reasons in support of your answer.

3. Geeta gives her cycle to Ram for a period of 15 days on hire at Rs. 50/- per day. Ram does not return the cycle on the day of the return and on the 20th day he meets with an accident. The accident was not his fault and was the fault of the third party

(I) Identify and define the contractual relationship between Geeta and Ram?

(II) Will Ram be liable to Geeta for the damage caused to the cycle? Give reasons to support your answer.

4. Kumar sells good to Abhishek. Abhishek does not pay the whole price of the goods to Kumar. Kumar is yet to deliver the goods to Abhishek and due to non-payment of the price, Kumar refuses to deliver them to Abhishek.

(I) Is Kumar justified in refusing to deliver goods Abhishek? Why ? Give reasons in support of your answer with relevant provisions.

(II) What are the other rights that are available to Kumar?

Q4. Answer any TWO of the following question in detail.

[2Q*12 = 24]

1. What is contract of Guarantee and who are the parties to it? Discuss in detail the surety's liability and the modes of discharge of surety.
  2. Differentiate between a condition and a warranty. Discuss the implied conditions and warranties specified under the Sale of Goods Act, 1930. When is condition treated as a warranty?
  3. What are the essentials of a partnership? Discuss in detail the various modes of dissolution of a partnership firm and the rights of an outgoing partner.
  4. Define an "Agent" and a "Principal". Discuss the modes of appointment and termination of agency.
-

(मराठी रुपांतर)

२ तास

गुण : ६०

प्र. १ प्रत्येकी ६ पैकी १० मध्ये एक किंवा दोन वाक्यात उत्तर द्या.

(१२ गुण)

१. इच्छेनुसार भागीदारी म्हणजे काय?
२. डेल क्रेड्रे एजंट कोण आहे?
३. पैसे न मिळालेला विक्रेता परिभाषित करा.
४. नुकसानभरपाई धारकाचे कोणतेही दोन हक्क सांगा?
- ५ विक्री आणि विक्री करार यातील फरक सांगा.
- ६ वस्तूची विक्री कायदा, १९३० अंतर्गत "माल" या संज्ञेत काय समाविष्ट आहे?
- ७ फर्मच्या कृत्यांसाठी भागीदाराचे दायित्व काय आहे?
- ८ उदाहरणासह सतत हमी स्पष्ट करा.
- ९ वस्तूची विक्री कायदा, १९३० नुसार भाग वितरणाचा काय परिणाम होतो?
- १० एजंट प्राधिकरणाची व्याप्ती किती आहे?

प्र. २ लघु नोट्स (कोणत्याही २)

(१२ गुण)

१. जामीनधारकाचे हक्क.
२. कॅव्हेट एम्प्टरला असलेले अपवाद
३. भागीदारीच्या फायद्यांमध्ये स्वीकारलेले अल्पवयीन व्यक्तीचे हक्क.
४. सब-एजंट

प्र. ३ परिस्थितीजन्य समस्यांची उत्तरे द्या (कोणत्याही २)

(१२ गुण)

- १ दीप आणि मीरा यांनी भागीदारी फर्म सुरू करण्यासाठी करार केला. ते मान्य करतात की फर्मचा नफा ६०: ४० च्या प्रमाणात सामायिक केला जाईल, परंतु मीरा फर्मच्या कोणत्याही नुकसानासाठी किंवा दायित्वासाठी जबाबदार राहणार नाही. ते फर्मची नोंदणी न करता भागीदारीचा व्यवसाय सुरू करतात. मीरा आणि दीप दोघेही फर्मच्या वतीने करार करतात.
- (अ) दीप आणि मीरा यांच्यात भागीदारी आहे का? तुमच्या उत्तराच्या समर्थनार्थ कारणे द्या.
- (ब) फर्मची नोंदणी करणे अनिवार्य आहे का? भागीदारी फर्मची नोंदणी न केल्याने काय परिणाम होतो?

२. २१ वर्षांच्या आमिरने सलमान या १६ वर्षांच्या मुलाला आपला एजंट म्हणून नियुक्त केले. आमिर एका जहाजाचा आणि मालवाहू मालाचा मालक आहे, जो सलमानला जहाजावर ४,००० रुपयांचा विमा काढण्याची परवानगी देतो. सलमान जहाजावर ४,००० रुपयांची पॉलिसी घेतो आणि त्याच रकमेची दुसरी पॉलिसी कार्गोसाठी घेतो.

- (I) आमिरचा एजंट म्हणून सलमानची नियुक्ती वैध आहे का? तुमच्या उत्तराच्या समर्थनार्थ कारणे द्या.
 (II) आमिर जहाज आणि मालवाहू विमा पॉलिसीसाठी प्रीमियम भरण्यास बांधील आहे का? तुमच्या उत्तराच्या समर्थनार्थ कारणे द्या.

३ गीता तिची सायकल रामला १५ दिवसांच्या कालावधीसाठी भाड्याने रु. ५०/- प्रतिदिन देते. परतीच्या दिवशी राम सायकल परत करत नाही आणि २० व्या दिवशी त्याचा अपघातात होतो. अपघात त्याची चूक नसून तृतीयपंथीयांची चूक होती.

- (I) गीता आणि राम यांच्यातील करारात्मक संबंध ओळखा आणि परिभाषित करा?
 (II) सायकलच्या नुकसानीसाठी राम गीताला जबाबदार असेल का? तुमच्या उत्तराचे समर्थन करण्यासाठी कारणे द्या.

४. कुमार अभिषेकला माल विकतो. अभिषेक कुमारला मालाची संपूर्ण किंमत देत नाही. कुमारने अद्याप अभिषेकला वस्तू पोहोचवल्या नाहीत आणि किंमत न दिल्याने कुमारने अभिषेकपर्यंत सामान पोहोचवण्यास नकार दिला.

- (I) कुमार अभिषेकला वस्तू देण्यास नकार देणे योग्य आहे का? का ? तुमच्या उत्तराच्या समर्थनार्थ संबंधित तरतुदींसह कारणे द्या.
 (II) कुमारांना उपलब्ध असलेले इतर कोणते अधिकार आहेत?

प्र. ४ खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणतेही २).

(२४ गुण)

- हमी करार म्हणजे काय आणि त्यात पक्षकार कोण आहेत? जामीनाचे दायित्व आणि जामिन सोडवण्याच्या पद्धतींची तपशीलवार चर्चा करा.
- अट आणि हमी यांच्यातील फरक करा. वस्तूची विक्री कायदा, १९३० अंतर्गत निर्दिष्ट केलेल्या गर्भित अटी आणि हमींची चर्चा करा. अट ही हमी म्हणून कधी मानली जाते?
- भागीदारीसाठी आवश्यक गोष्टी काय आहेत? भागीदारी फर्मचे विघटन करण्याच्या विविध पद्धती आणि बाहेर जाणाऱ्या भागीदाराच्या अधिकारांची तपशीलवार चर्चा करा.
- "एजंट" आणि "प्रिन्सिपल" परिभाषित करा. एजन्सीची नियुक्ती आणि समाप्तीच्या पद्धतींवर चर्चा करा.